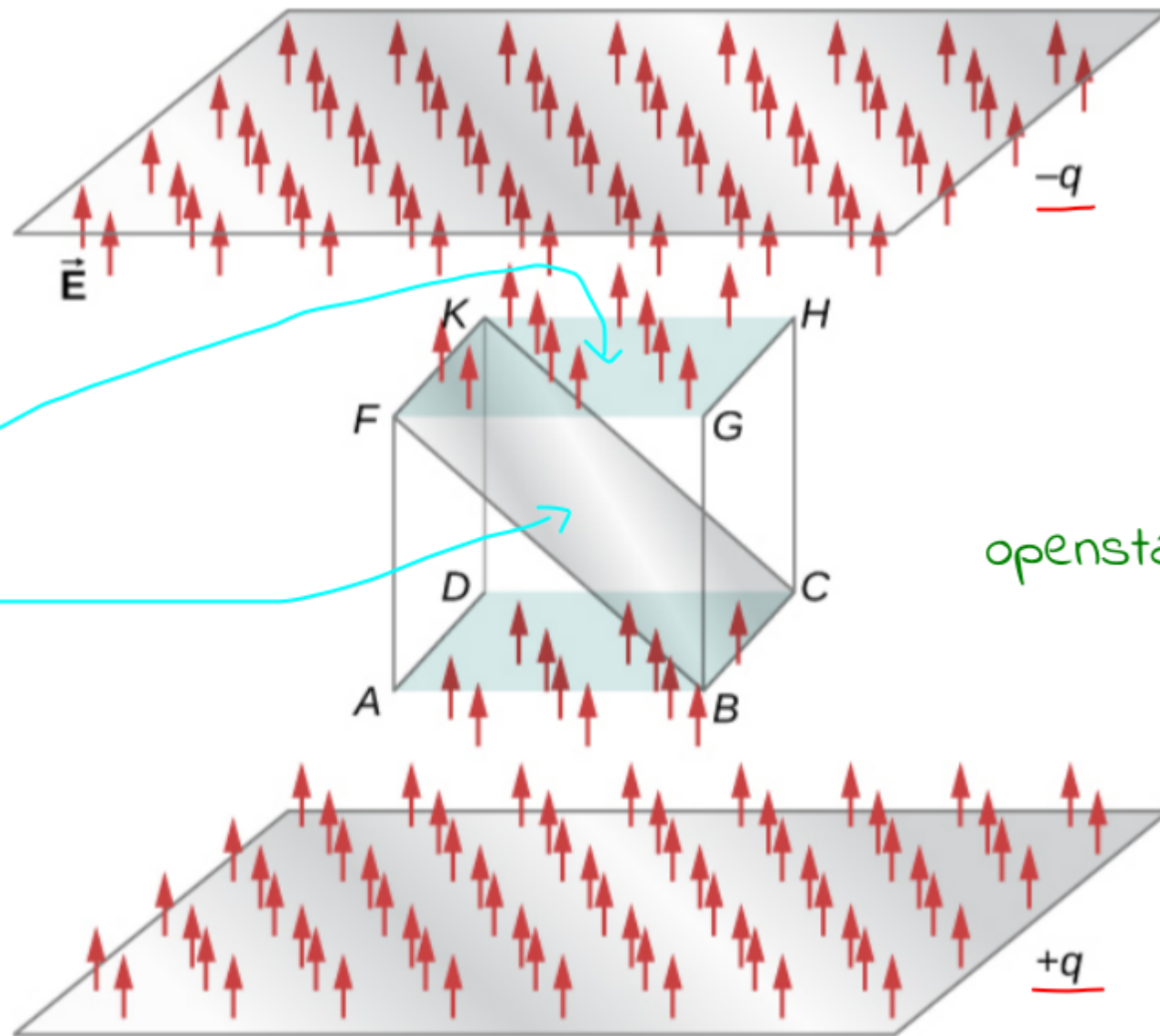

Lögmál Gauß fyrir rafhlaði

Sama flæði um KHGF
og KCBF

openstax

$$\Phi = \vec{E} \cdot \vec{A} \text{ (uniform } \vec{E}, \text{ flat surface)}$$

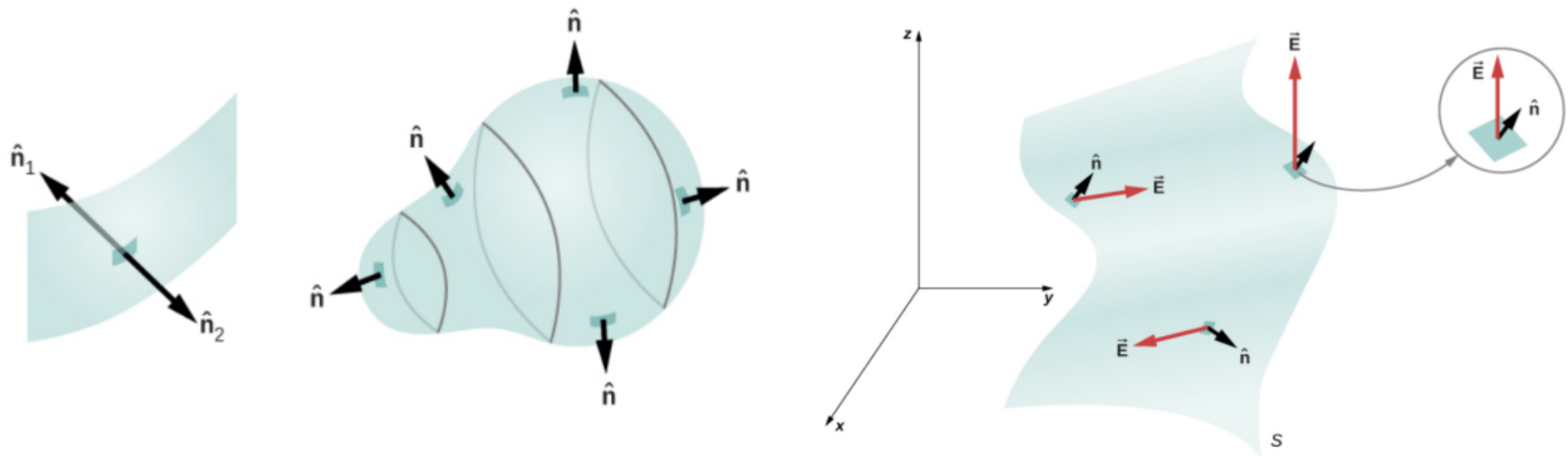

Figure 6.8 A surface is divided into patches to find the flux.

$$\Phi = \oint_S \vec{E} \cdot \hat{n} dA = \oint_S \vec{E} \cdot d\vec{A} \text{ (closed surface)}$$

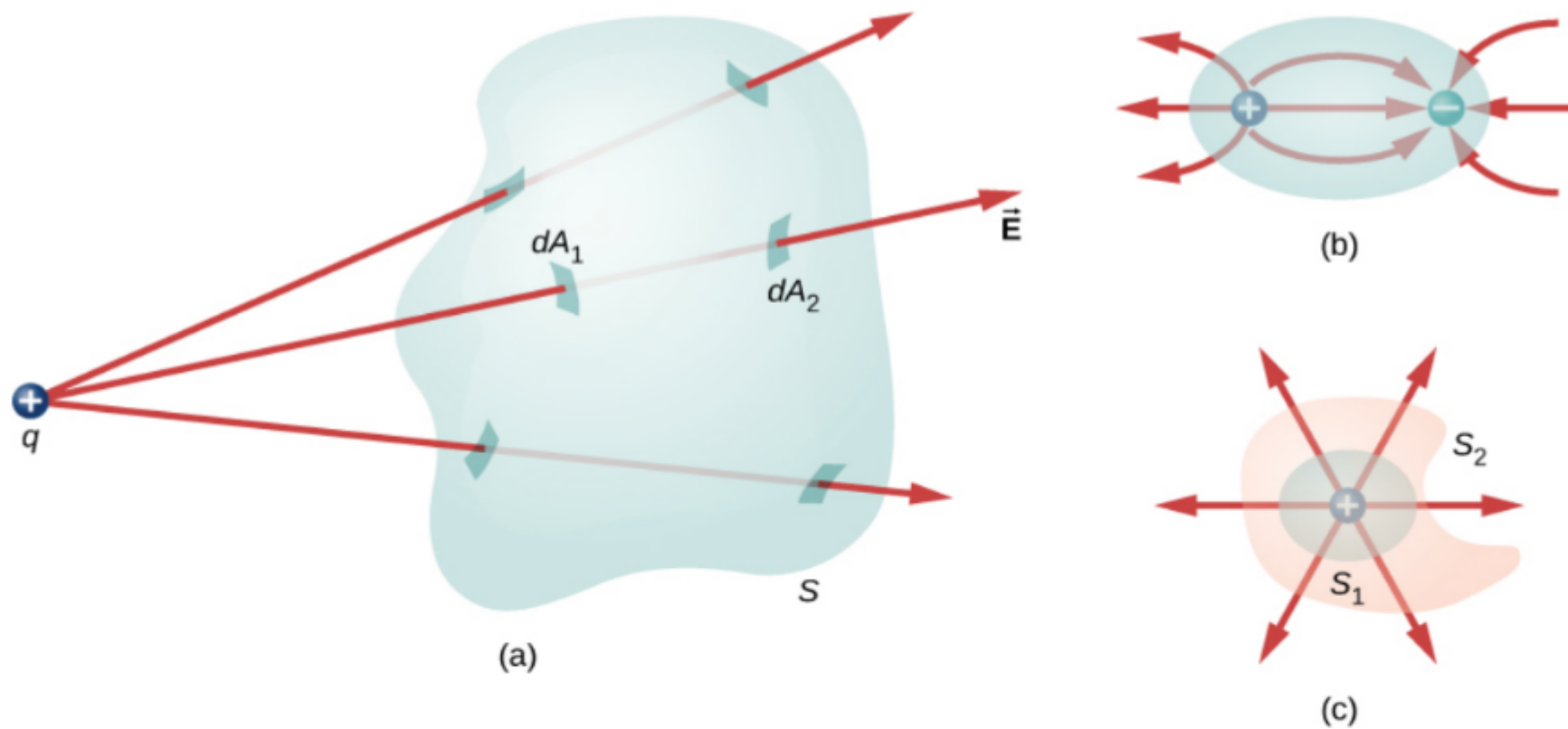

Figure 6.15 Understanding the flux in terms of field lines. (a) The electric flux through a closed surface due to a charge outside that surface is zero. (b) Charges are enclosed, but because the net charge included is zero, the net flux through the closed surface is also zero. (c) The shape and size of the surfaces that enclose a charge does not matter because all surfaces enclosing the same charge have the same flux.

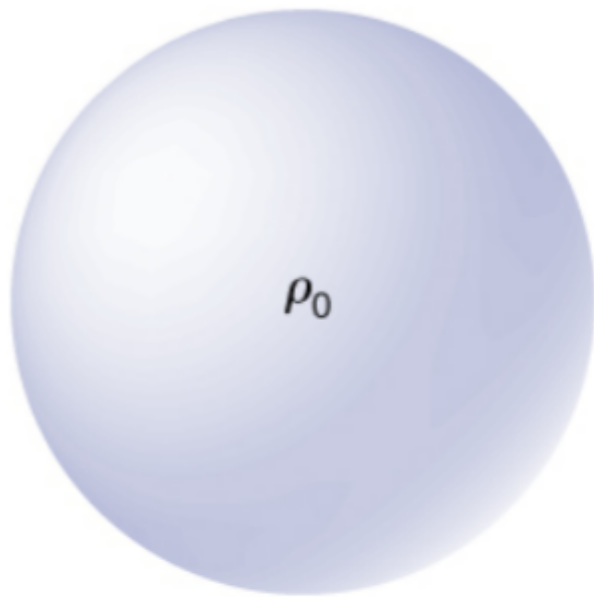
openstax

Gauss's Law

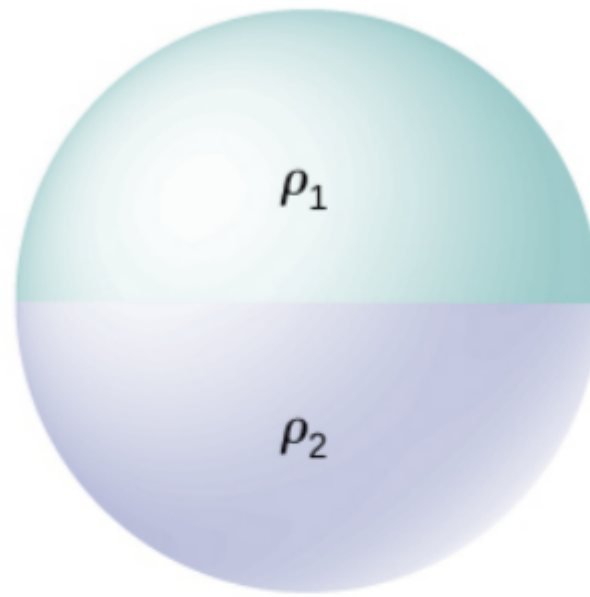
The flux Φ of the electric field \vec{E} through any closed surface S (a Gaussian surface) is equal to the net charge enclosed (q_{enc}) divided by the permittivity of free space (ϵ_0):

$$\Phi = \oint_S \vec{E} \cdot \hat{n} dA = \frac{q_{enc}}{\epsilon_0}$$

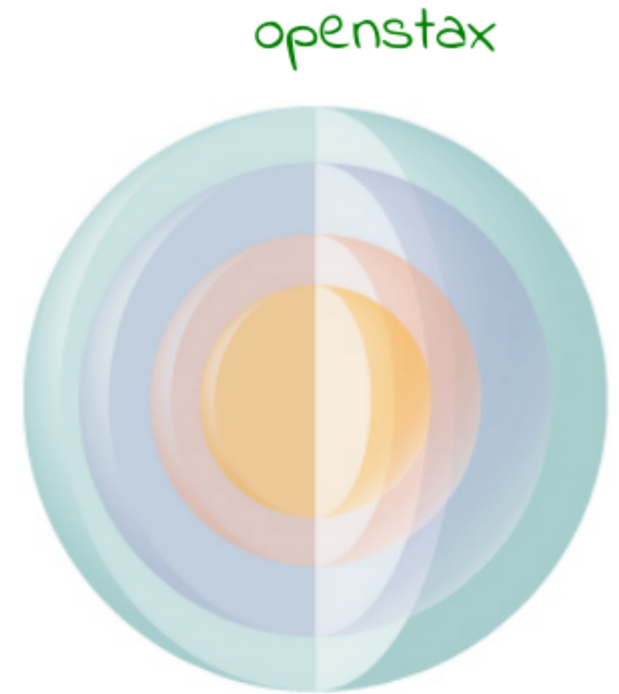
Kúlusamhverfar hleðslur

(a) Spherically symmetric

(b) Not spherically symmetric

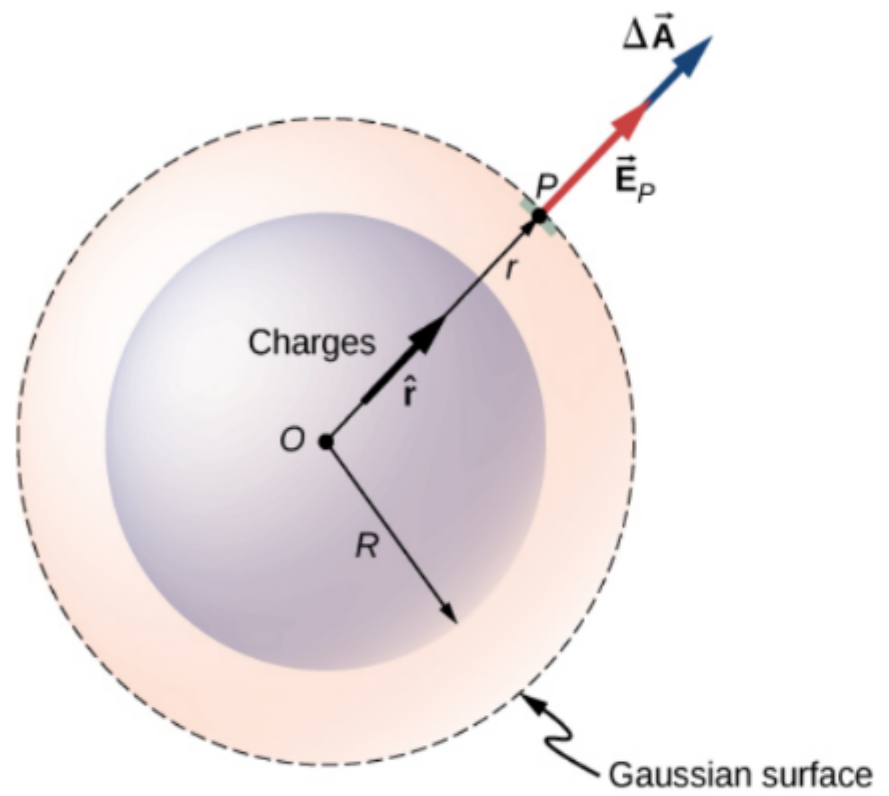

(c) Spherically symmetric

Fyrir kúlusamhverfa hleðsludreifingu er hægt að hugsa kúluyfirborð með sömu miðju og hleðsludreifingin. Á hugsaða Gauß-yfirborðinu er rafsviðið jafn sterkt alls staðar og samsíða eða andsamsíða stefnu útpáttar (radial)

--> Getum reiknað E. Lögmál Gauß gildir alltaf, en við þurfum heppilega samhverfu til að nota það til að reikna E

Rafsvið innan og utan jafnhlaðinnar kúlu

Byrjum utan kúlu, hleðsludreifing innan hennar (fyrir $r > R$)

$$\rho = \frac{Q}{V} = \frac{Q}{\frac{4\pi R^3}{3}} = \frac{3Q}{4\pi R^3}$$

Q er heildarhleðsla kúlunnar

$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q}{\epsilon_0}$$

openstax

E er fasti á Gauß-yfirborðinu

$$4\pi r^2 E = \frac{Q}{\epsilon_0} \rightarrow E = \frac{Q}{4\pi \epsilon_0 r^2}$$

því fæst fyrir $r > R$

$$\vec{E} = \frac{Q \hat{r}}{4\pi \epsilon_0 r^2} = \frac{4\pi R^3 \rho}{3} \frac{\hat{r}}{4\pi \epsilon_0 r^2} = \frac{R^3 \rho}{3\epsilon_0 r^2} \hat{r}$$

sem er sams konar og fyrir punkthleðslu Q í $r = 0$

Fyrir innan kúlu (þetta er ekki málmkúla, heldur einangrari með jafna hleðslu) $r < R$. Þá þurfum við að finna hleðsluna innan Gauß-yfirborðsins Q_{enc}

$$Q_{enc} = \frac{4\pi r^3}{3} \rho = V \rho = \frac{4\pi r^3}{3} \frac{Q}{4\pi R^3} = Q \left(\frac{r}{R}\right)^3$$

Höfum

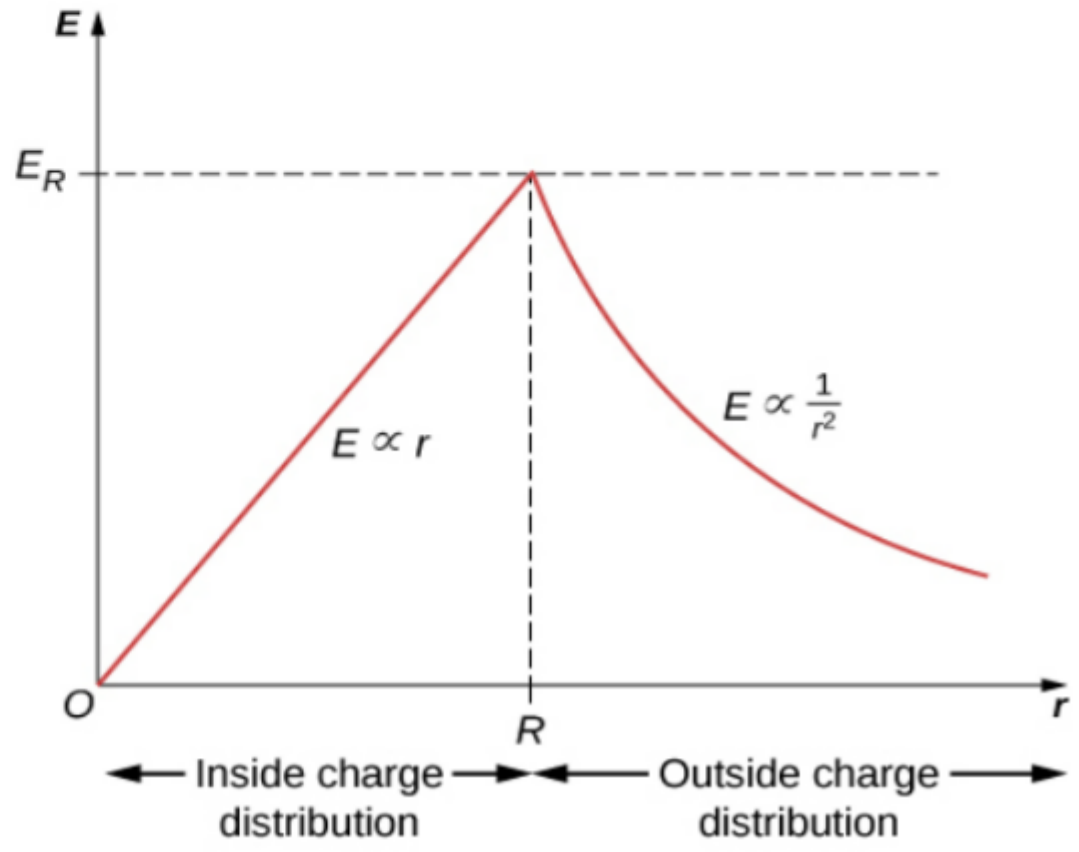
$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q_{enc}}{\epsilon_0}$$

$$\rightarrow 4\pi r^2 E = \frac{Q}{\epsilon_0} \left(\frac{r}{R}\right)^3 \rightarrow E = \frac{Q r}{4\pi \epsilon_0 R^3}$$

og því, innan kúlu, fyrir $r < R$ fæst

$$\vec{E} = \frac{Qr}{4\pi\epsilon_0 R^3} \hat{r} = \frac{\rho r}{3\epsilon_0} \hat{r}$$

Innan kúlu vex rafsviðið línulega með r að yfirborðinu og það er samfellt í yfirborðinu ($r = R$).

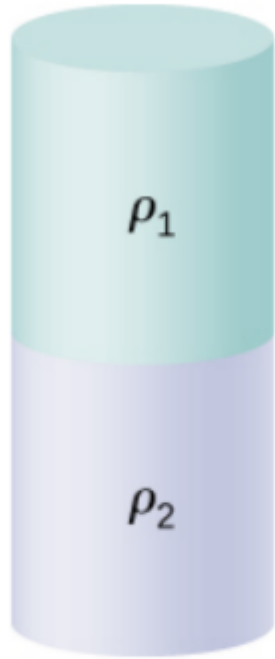
openstax

Jafnthlaðinn sívalningur

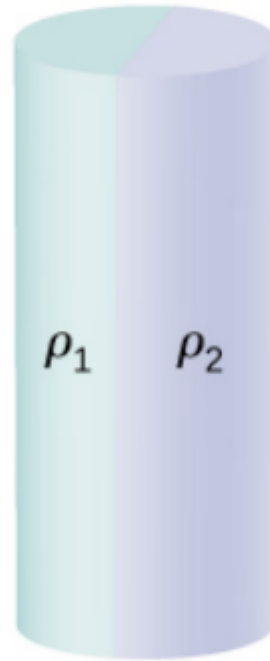
openstax

(a) Cylindrically symmetric

(b) Not cylindrically symmetric

(c) Not cylindrically symmetric

(d) Cylindrically symmetric

verðum að hugsa okkur óendanlegan langan sívalning til að uppfylla samhverfuna. Rafsviðið verður þá að vera alls staðar aðeins með útpátt, og við þurfum að huga að hleðslunni

$$Q = \int V = \int \rho AL, \quad (L \rightarrow \infty, \text{ en } \rho \text{ stöðugt}) \\ = \lambda L$$

Utan sívalnings, $r > R$

$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q}{\epsilon_0}$$

$\rightarrow E (2\pi r L) = \lambda L / \epsilon_0$, $L \rightarrow \infty$

$\rightarrow E = \frac{\lambda}{2\pi \epsilon_0 r}$ $\rightarrow \vec{E} = \frac{\lambda \hat{r}}{2\pi \epsilon_0 r}$

sem er sama niðurstæða og fæst fyrir örgranna línuhleðslu λ

Innan sívalnings, $r < R$

$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q_{enc}}{\epsilon_0} \rightarrow E (2\pi r L) = \frac{2\pi r^2 L}{\epsilon_0}$

$\rightarrow E = \frac{Qr}{2\epsilon_0} = \frac{\lambda r}{2A\epsilon_0} = \frac{\lambda r}{2\pi R^2 \epsilon_0}$

þannig að

$$\vec{E} = \frac{\lambda r \hat{r}}{2\pi \epsilon_0 R^2}$$

Rafsviðið er því samfellt í yfirborði sívalningsins, og vex línulega með r innan hans

utan kúlunnar er sviðið eins og fyrir punkthleðslu, ekki fyrir sívalninginn, enda er aldrei hægt að komast nógu langt frá honum til að hann líti út sem punkthleðsla!

Óendanleg hláðin örpunn slétt (ekki málmur)

Yfirborðshleðslupétteleiki σ

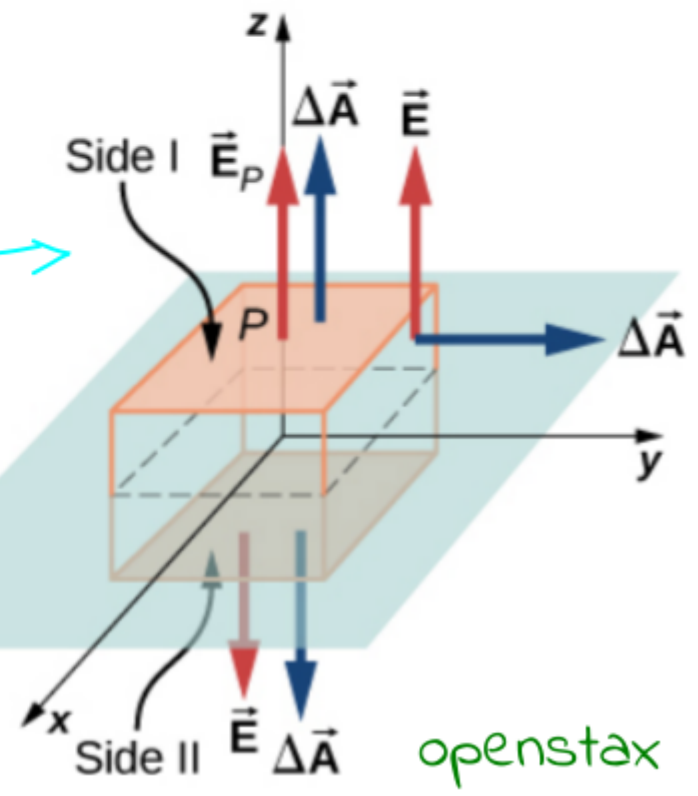
$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q}{\epsilon_0}$$

$$EA + EA = \frac{\Delta A}{\epsilon_0}$$

$$\rightarrow E = \frac{\Delta}{2\epsilon_0}$$

$$\vec{E} = \frac{\Delta}{2\epsilon_0} \hat{k}$$

$$\vec{E} = -\frac{\Delta}{2\epsilon_0} \hat{k}$$

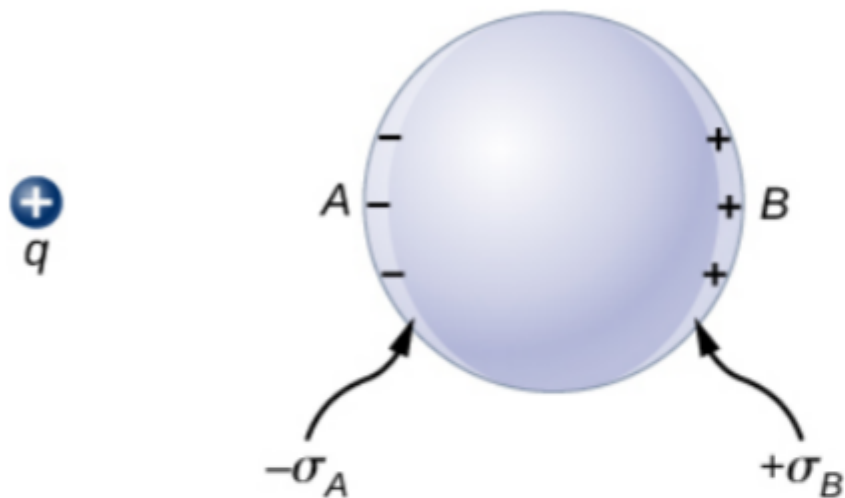

Leiðari í rafstöðu jafnvægi

Ekkert háð tíma - jafnvægi

Óhlaðinn leiðari í upphafi, ytri hleðsla skautar yfirborðshleðslu

Skautunarhleðslan á yfirborðinu kemur í veg fyrir rafsvið innan leiðarans. Alger skýling

Í jafnvægi er ekkert rafsvið innan leiðara, annars yrðu straumar - ójafnvægi

Í jafnvægi getur aðeins verið yfirborðshleðsla á leiðara, ekki inni í honum

Rafsvið við yfirborð leiðara

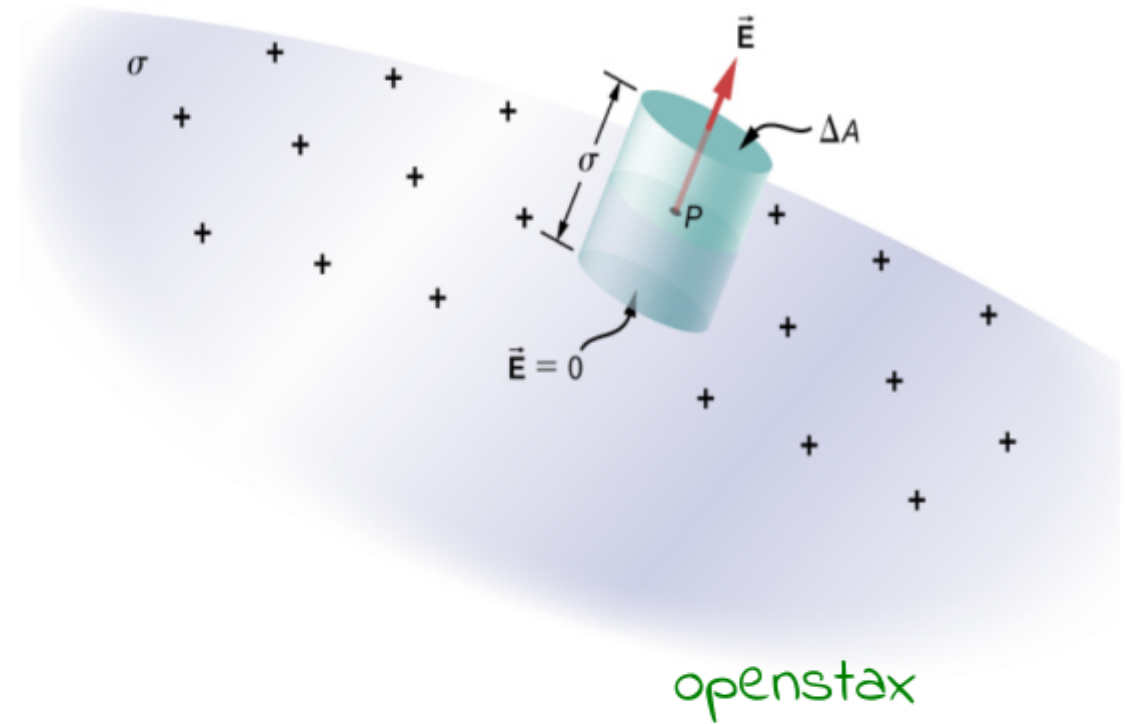
$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q}{\epsilon_0}$$

$$\rightarrow EA = \frac{\sigma \Delta A}{\epsilon_0}$$

$$\rightarrow \vec{E} = \frac{\sigma \hat{n}}{\epsilon_0}$$

$$E = \frac{\sigma}{\epsilon_0}$$

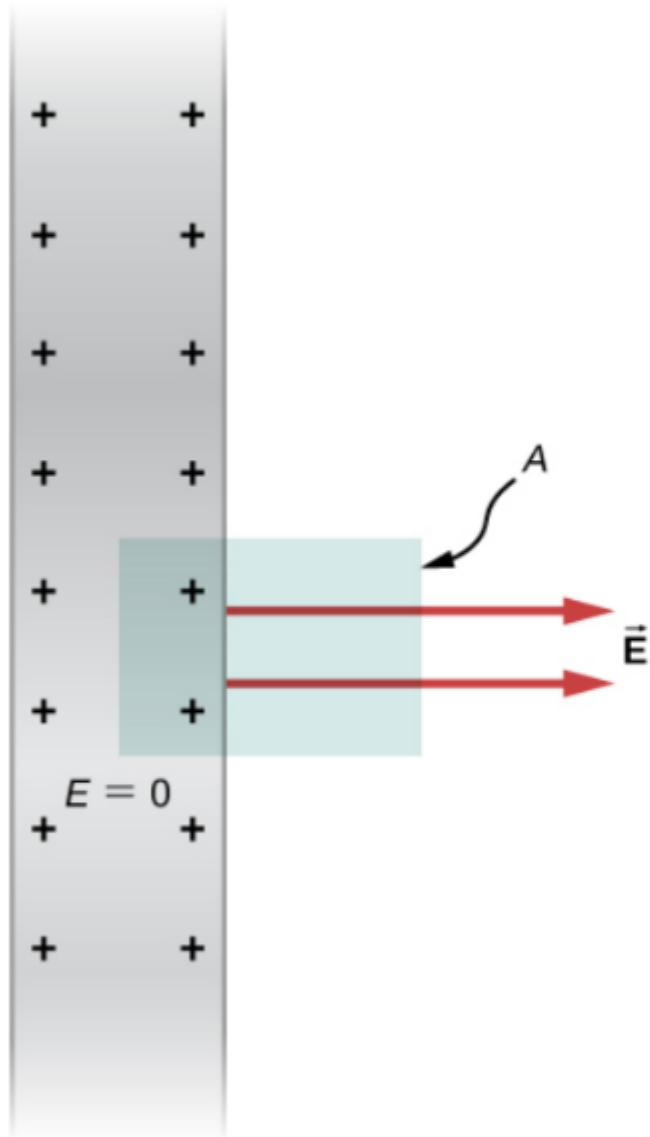
12

fyrir utan leiðarann ($E = 0$ fyrir innan) þar sem \hat{n} er normalvígur á yfirborð leiðarans

við yfirborð leiðarans er rafsvið á ósamfellt, ósamfellan er í réttu hlutfalli við yfirborðshleðslu leiðarans á hverjum stað

Hlaðinn sléttur leiðari

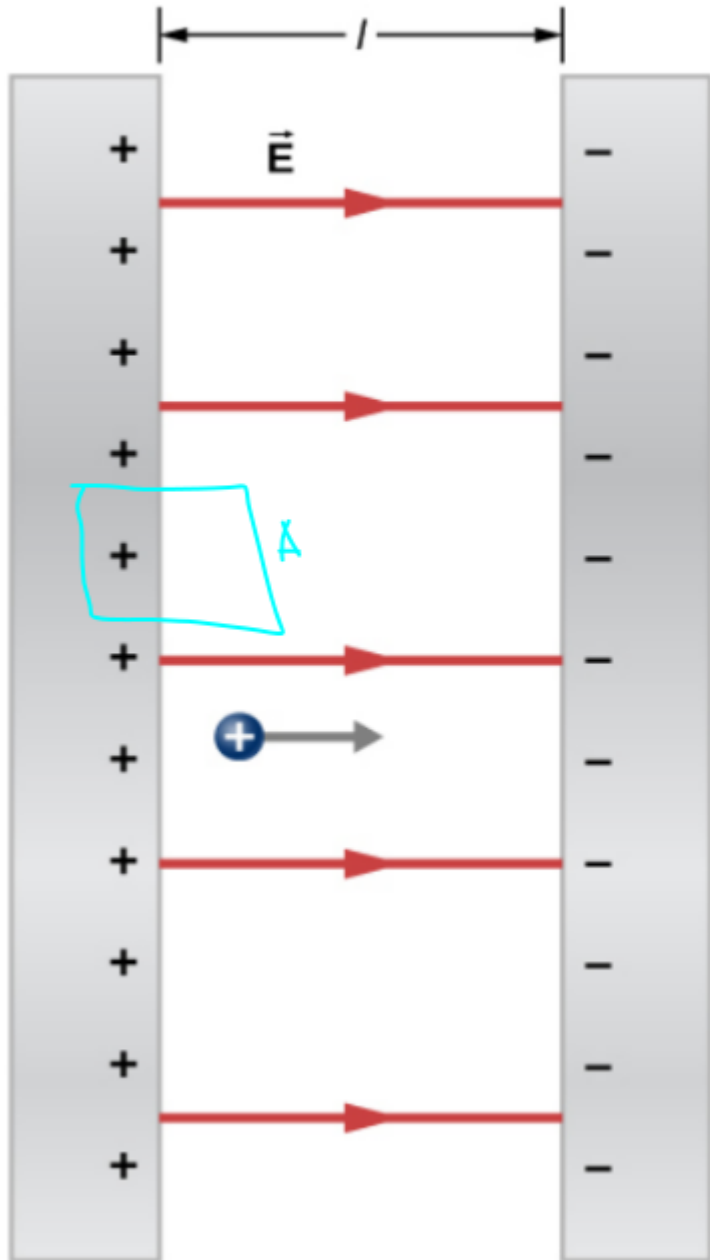

$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q}{\epsilon_0}$$

$$EA = \frac{\Delta A}{\epsilon_0}$$

$$\Rightarrow \boxed{E = \frac{\Delta}{\epsilon_0}} \text{ pvert á leiðarann}$$

Samsíða hlæðir sléttir leiðarar með stíthvora hlæslutegundina

$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q}{\epsilon_0}$$

\rightarrow $E A = \frac{\Delta A}{\epsilon_0}$

$$E = \frac{\Delta}{\epsilon_0}$$

openstax